בסוד שיח

מאת שאול שיח

ועכשיו למִפקד ולבחירות

צמרת המפ"ל עקבה בהתרגזות ובעניין רב אחר תוצאות הבחירות לרשויות המקומיות. היא ביקשה לקבל באמצעותן "פידבק" לגבי שנקטה מאז הבחירות האחרונות, ובמצם הישיבה באשדוד-הוקי הבחירה נגד מדיניות הממשלה והסכם רבין-ערפאת מקבל על התברים והשותפים בדובני הארץ?

אין זה סוד, כי ישנם במפ"ל גורמים, שאין לבטל את כוחם הסכנתי, כי אל לה למפ"ל לקיים את הישיבה באשדוד-הוקי יכי יש לכחון אפשרות של איחון השמאל עלידי המפלגות לקואליציה ובתוכה להתאבק על ערכי הציונות הדתית. באחרונה גישש שר הכלכלה, מרום שמעון שטרית אם אפנם יש מקום לחדבר על הצטרפות המפ"ל לממשלה. בתוך התמונה, למיטב ידיעה היה גם ראש ישיבת "הר-עציון", הרב יהודה עמיאל.

ראש הממשלה, יצחק רבין שיוחה לבחירות המוניציפאליות את המימד המדיני והצביעה אמתן בממשלה ובדרכה, כך שלא מעט אנשים תתייחסו להצבעתם השבוע כאל "הצבעה מדינית". מתוך נקודת ראות זו אפשר בהחלט לומר, כי שותפי הישיבה באשדוד-היה המצדדים בקו ימני נמו, שאבו עידוד מתוצאות ההצבעה בערי ישראל וישובים. ואכן תוצאות ההצבעה לרשימות המפ"ל היו אינדיקטור חשוב בשביל מחייבי המשך הישיבה באשדוד-היה, כי ייטב לה למפ"ל אם תתרחק בעתיד הקרוב מכל מה"ם עם מפלגת העבודה.

מזכ"ל המפ"ל, ח"כ הרב יצחק לוי אומר במפורש: הבחירות הללו וכיכחו ללא שום ספק, כי הציבור בישראל ובמיוחד המיגזר הדתי-לאומי שולל-בכל וכל את הסכם רבין-ערפאת.

שאלה: חי-יתכן מדוכר בבחירות לעומת, המוקדמים לא היו רשויות מדיניות עם מצעים מדיניים?

ח"כ הרב י. לוי: אנחנו עדים למגמה די אחידה בכל הארץ, שמפלגות הימין התחזקו ומפלגות השמאל, כולל ש"ס נחלשו. הדברים אינם כך בכל נקודות הישוב, אבל זו מגמה כוללת, בולטת מאד ברבים מהקלפיות בישוב היהודי. בעיני הבחירות הללו שילבו את הצרכים המקומיים והבעת דעה בנושא הפוליטי. בעיקר על הסכם רבין-ערפאת. הדבר מצא את ביטויו במיוחד, כמובן, בירושלים, לא רק שאולמרט ניצח את קולט, אלא שהמפ"ל הגדילה משמעותית את ייצוגה וכן "צומת". לעומתן ש"ס ירדה בכוחה ומר"צ נחלשה באותיות. דבר זה צריך לשמש אור אדום ליצחק רבין, שהסתמך עד עתה על הסקרים, כדי לבסס את רעתו שהעם תומך במהלכיו המדיניים. אין לך ספר טוב יותר מאשר התוצאות בקלפי והסקר הזה מצביע על מגמה ברורה אי-אמתן בממשלת רבין.

הנפילות הגדולות של הימין היו רק במקומות שבהם המועמד היה מאד לא אטרקטיבי, או שעשה שגיאות קשות בקאמפיין הקודמת. אינדיקציה נוספת המאשרת את דברי, היא תוצאות ההצבעה בעיירות הפיתוח. עיירות הפיתוח, מלבר אותן, אופקים, נפלו בידי הליכוד. בית-שמש, קריית מלאכי ואילת הן סיסמוגרף רגיש מאד להלכי הרוח בישראל. מי שזוכר את נפילת המערך ב-1977 הסימנים שקדמו לה, וראי רואה לנגר עיניו את העבגניות שקדמו את פניו של שמעון פרס בבית-שמש. מפלגת העבודה חזרה לשלטון כאשר בבית-שמש מחאו לה כפיים. אין ספק, כי בית-שמש הביעה אי-אמון במשלת רבין-ערפאת-ערבים. ראש העיר היחצא שלום פרידה היה ראש עיר טוב והוא פשוט קודבן של המפלגה שאותה הוא ייצג. זהו סימן אזהרה חמור מאד לראש הממשלה, יצחק רבין. הוא אינו יכול לדבר עוד בקלות כה רבה, שהעם תומך בו ובהבנות שהשיג עם ערפאת. אין גם לשכוח כי ראש הממשלה יכול את מלוא יוקרתו האישית לטובת נציגי מפלגתו והוא כיכב בלא מעט כרזות שנתנו מימד מדיני ברור לבחירות הללו. אז עכשיו, לאחר הספור הגדול בכמה נקודות-מפתח, אי אפשר לבוא ולומר, כי מדובר בעניינים מוניציפאליים בלבד.

השאלה: אם מדובר במצבעה מדינית הציבור תשבור את שיעור ההצבעה הנמוך כל כך?

ח"כ הרב יצחק לוי: ההצבעה הנמוכה מצאה את ביטויה בעיקר בקרב הציבור המזוהה כמרכז בהשקפותיו המדיניות. הימין הדתיים היו מאד פעילים. להפתעתי, אירועי הדמים והמארגנים התתרגשות של הממשלה בפני אשקי, שעד כה מרם גינה את הטרור ועדיין לא מחק את הסעיפים מהברית עם הפלסטינאים, שבהם הוא מתחייב למחות את הטרור, הרתיעה את הציבור הדתי-לאומי מלהצביע בעד מפלגת העבודה.

השאלה: מה יהיו השלכות הבחירות על הקואליציה?

ח"כ הרב יצחק לוי: אין ספק, כי הבחירות הללו יחזקו את כוחה של מפלגת העבודה ויחלישו את כוחם של השותפים לקואליציה. אני מקווה, כי ראש הממשלה יסיק את המסקנות הנכונות מהבחירות הללו ויפעל בהתאם.

השאלה: מה יהיה עתיד הישיבה באשדוד-הוקי?

ח"כ הרב יצחק לוי: אין לי כל ספק, כי הישיבה תמשיך להתקיים ואף תתרחב. אני מקווה, כי הישיבה תהיה מוסד חינוכי מצוין, שיתרום רבות לחיזוק הציונות הדתית בכלל ולחיזוק הישוב היהודי באשדוד בפרט.

השאלה: מה יהיה עתיד הקואליציה?

ח"כ הרב יצחק לוי: אני מקווה, כי הקואליציה תמשיך להתקיים ותגיע לסיום כהונתה. אני מקווה, כי הבחירות הללו יחזקו את הקואליציה ויביאו לכך, שהיא תתמקד בנושאים הכלכליים והחברתיים, שהם הנושאים העיקריים שבהם עוסקת הממשלה.

השאלה: אולי זו הזדמנות מצוינת לפתוח דף חדש עם המפלגות הדתיות?

ח"כ הרב יצחק לוי: תמיד ידענו להפריד בין הבחירות לכנסת לבין הבחירות לרשויות המקומיות. למרות המחלוקת הקשה שיש לנו עם ש"ס בסוגיה המדינית, לא נמנענו "לצאת" עמה ברשימות משותפות, בתל-אביב, לוד, קריית מלאכי ועוד. הדבר המפ"ל וש"ס פעלו מתוך הבנה רבת שנים של שיתוף פעולה במישור המוניציפאלי, ואני באמת מברך על כך.

חובה עלינו לשתף פעולה עם הציבור הדתי עד כמה שהדבר ניתן והלוואי שהצעדים שנקטנו בבחירות הללו יביא ליותר אחדות בתוך הציבור הדתי ובתוך עם-ישראל.

השאלה: האם "הפרייריסים" שנקרעו בכמה מניעים תרמו תרומה כלשהי לעלייה בכוחה של המפ"ל?

ח"כ הרב לוי יצחק: לאחר שנקבל תוצאות אמת ומעורכנות מכל הקלפיות, נבחן את הקשר בין "הפרייריסים" לבין ההצבעה בבחירות. כזכור, נערכו "פריימריס" בחמישה מקומות וזאת מתוך מטרה ללמוד אם בחירות מוקדמות תורמות משהו למפלגה בגדל ביניני, שלה ציבור מוגדר מאד. בקרוב נגבש עמדה לאחר שנרון בכל ההיבטים ואז נרע אם הן הועילו או הזיקו. דעתי האישית היא שצריך ללכת ל"פריימריס" גם במפ"ל.

השאלה: ומתי יתקיימו המישקר והבחירות המתחייבים על-פי תוקת הממלגה?

ח"כ הרב יצחק לוי: ביום חמישי (אתמול) דן בית הדין של המפ"ל בעניין והוא אמור לקבוע את מועד תחילת המישקר, שנרחה לשבועיים, שלושה בגלל הבחירות המוניציפאליות. אני משער שבית הדין יקבע מועד קרוב ככל האפשר. מגני וגמור אתי כמוכ"ל המפ"ל לקיים את החצבה הדמוקרטית הזאת, לתועלת המפ"ל ולרי"עונגה.

"סניף ירושלמי רקוב"

לרשות משה הבחירות של "ירושלים אחת" עמדו משאבים כמעט בלתי מוגבלים. "הדבר האחרון שהיה חסר למטה של מדי היה כסף". הכסף זרם כמים, אך מסתבר שעם כסף לבד לא עושים בחירות.

לדעת אישים מרכזיים במפלגת העבודה בירושלים, אפשר היה לזכות בבחירות גם עם מדי הזקן, אלא שהתעמר האנושי שעמד לרשות משה הבחירות היה למטה מכל ביקורת.

הנה עדות ממקור ראשון שעה קלה לאחר שנודעו תוצאות הבחירות.

"הסניף הירושלמי של מפלגת העבודה מידשן ורקוב. התעמר האנושי מהסוג הנמוך והמזויבצה של הפעילים פשוט שאפה לאפס. זה היה משה של גנרלים עם "ביפרים" ו"פלאפונים", שלא ידעו ברזוק מה לעשות עם עצמם. רוני פיינשטיין (מרכז המטה) בכה כל הזמן שאין לו פשוט עם מי לעבוד, שהפעילים מתורבנים. תוך כדי מסע הבחירות ביקשו אנשי מדי קולק לעזוב חילופי גברי בראשות המתאו של מפלגת העבודה, אך חששו שהדבר יתפרש לא טוב בחוגי הירושלמי. כשבועות הקרובים צפויה בסניף הזה עריפת ראשים לאורך כל הדרגים.

לא פחות איכזב הרשוב הערבי. "עד שעה ארבע לא ראינו זבוב" הם אמרו לנו שהם מחכים לחושך, כדי שלא יראו אותם פעילי "חזאנאס", אבל גם בחושך הם האכילו אותנו קש. וזה אחרי כל מה שעשינו למענם..."

ח"כ הרב יצחק לוי: המפ"ל יצאה מחזקת מן הבחירות המוניציפאליות ומן הקו שנקטה בהן.

בחירות במאה שערים

צילום: אפרים קילשטוק

יום השבתון מלימודים עזיר מעורבות חזקה של ילדים בנעשה ליד הקלפיות.

צילום: א. קילשטוק

מרצקין, צפת, הרצליה המפ"ל חיזקה את כוחה. אלו הן רק דוגמאות. מגמת העלייה ניכרת בישובים רבים. בצפת למשל המועמד שלנו, משה חגיא זכה במקום הראשון בהתמודדות על ראשות העיר וכולנו ניתחם בע"ה כדי שיצמח בסיבוב השני.

מעבר ל"קטע" המדיני, המפ"ל יכולה להשתבח בהצלחה ובפעילה. נעשתה עבודה מאד יסודית ורציונית במרכז ובסניפים, הן בשלב הרכבת הרשימות הן בעבודה בשטח. מסיורי בסניפים בשבועות שקדמו לבחירות התרשמתי שהחברים עובדים קשה ולמרות המיובלות התקציביות עשו עבודה טובה. היו גילויים רבים של התגברות והדוח הצעיר, הנוער לא איכזב הפעם. האמינות שהמפ"ל מקרינה במישור הארצי, הנוסיפה לה הדבה סימפטיה וכבוד ותרמה לקידוב לבמות.

אני משוכנע שהציבור ביסא בהצבעתו הסכמה עם הקו של ההנהגה. לזה סבר שאימצנו דרך מוטעית – הוא היה מעניש אותנו, ולא כך קרה. תרשה לי לנצל את הבמה הזאת כדי להודות מקרב לב לכל הפעילים שלנו ברחבי הארץ ולאלה שניצחו על המלאכה במרכז המפ"ל.

השאלה: ואולי זו שעה יפה לשקול הצטרפות לממשלה מתוך עמדה של כוח?

ח"כ הרב יצחק לוי: נכון יהיה להביא להסרמת הבחירות בזמן הקרוב. לדעתי, אין טעם בעת הזאת להצטרף לממשלה, שמגלה חולשות רבות בן במישור הארצי והן במישור המקומי. הביטחון העצמי שלה מעורער והיא מתקשה לנבש קואליציה יציבה. ההזדהות של "אגודת-ישראל" ו"דגל התורה" עם הליכוד, היא גם אינדיקטור שאין לראות בה שותפה לממשלה בעתיד הקרוב.

המהלך הנכון מטעמנו הוא לנסות ולזרז את הליכוד למצוא במהרה המרץ להקדמת הבחירות. אין טעם "לתפור" טלאי על טלאי, מה גם שהבחירות המוניציפאליות הוכיחו שהבסיס של הממשלה בקרב העם רעוע.